

Need *to* read

Door welke boeken laten Ambassadeurs van het New Financial Forum zich inspireren? Tom Ehren, Ron Bavelaar, Toon Berendsen en Willem Vreeswijk doen verslag.

Italië kenmerkt zich door haar schoonheid, oude cultuur, heerlijke eten, wijnen en gastvriendelijkheid. Daarnaast is Italië het land van de maffia. Gefascineerd door dit alles was het lezen van het boek *Berlusconi is een varken!* een must om te begrijpen waarom het land zo lang Berlusconi aan de macht heeft gehouden. In dit

boek beschrijft de auteur de opkomst van de jonge Berlusconi als zakenman tot premier. De kreet 'Berlusconi è un maiale!' is van komiek Roberto Benigni die hiermee jarenlang zijn shows en tv-optredens opfleurfde. Voor Benigni is Berlusconi het slechtste wat zijn land ooit heeft voortgebracht. Maar Benigni en co vormen een minderheid, voor de meeste Italianen is Berlusconi een fijne man die het volk geeft wat het nodig heeft: voetbal en tv-programma's vol bekende sterren en (half)blote vrouwen.

Er zit een zeer sinistere kant aan de man. Vooral de manier waarop hij zijn onroerend goed (niet alleen in Italië, maar ook in Parijs, New York en Bonaire) heeft verworven, verdient lang niet altijd de schoonheidsprijs. In de jaren zestig en zeventig werd Berlusconi schatrijk met het geld van de Cosa Nostra. In de jaren tachtig werd hij een media-magnaat met de steun van de P2-loge. Middels de media wist hij de Italianen te bespelen. De eindredactie filterde kritische artikelen van journalisten binnen zijn eigen media groep zodat deze niet geplaatst en soms zelfs ontslagen werden. Begin jaren negentig stond de P2-loge opnieuw achter hem toen hij in Italië de politieke macht greep. Berlusconi maakte van zijn land een totalitaire tv-staat waar de democratie, de rechtsstaat en de vrije meningsuiting zijn uitgehold. Keer om keer wist hij

processen te ontlopen, te vertragen of wetten in zijn voordeel aan te passen. In november 2011 kwam er een einde aan zijn bewind en is het aan Mario Monti om puin te ruimen.

Met grote verbazing heb ik het boek gelezen. Hoe is het mogelijk dat iemand met een voorbeeldfunctie zo veel macht kan hebben? De controle over de media heeft de Italianen een vertekend beeld gegeven van Berlusconi. Daarnaast moet de invloed van de maffia niet worden onderschat. (TE)

Berlusconi is een varken. Raf Sauviller. Linkeroever Uitgevers. ISBN 978 90 892 4091 0.

Edgar Karssing is filosoof en een begenadigd spreker. Tijdens de Commissarissencyclus op Nyenrode had ik het genoegen hem als een van de inleiders te treffen. En ik kan niet anders zeggen dan dat Karssing een van de beste inhoudelijke sprekers is van wie ik ooit een inleiding heb mogen bijwonen, ronduit geweldig. Het thema was 'Ethiek & Dilemma's' en voor een groot deel gebaseerd op zijn boek *De oplossing is het probleem niet*, een uitgave van het Nederlands Compliance Instituut.

Hij legt uit dat de Leviathanisering van de markt – de noodzaak van een sterke autoriteit (de Leviathan) – al in 1651 is aangetoond door de filosoof Thomas

Hobbes. Zonder autoriteit kan er immers geen wet bestaan en zonder wet is alles geoorloofd. Maar het is veel platter: "Als we geen moraal hebben, hebben we een grote toezichthouder." In onze wereld hebben we een grote toezichthouder en Karssing legt haarfijn uit dat wij dat aan onszelf te danken hebben.

Het is dus niet de AFM die de boosdoener van het uitgebreide toezicht is, het zijn wij die daar met ons gedrag om gevraagd hebben. Een echte eye-opener om te leren begrijpen waarom een relatiegeschenk van 49 euro wel kan en een van 51 euro niet.

Door zaken in helder perspectief te plaatsen krijgt de lezer inzicht in het waarom en in wat ethiek nu eigenlijk inhoudt. Gevolgen-ethiek en beginsel-ethiek worden met elkaar in verband gebracht. Dit verklaart waarom de AFM een voorkeur heeft voor het beginsel 'Pas toe of leg uit'. Ethiek vereist ZUS, Zorgvuldigheid, Uitlegbaarheid en Standvastigheid. Karssings boek is zeer leesbaar geschreven en met heldere voorbeelden maakt hij zijn punten. Een absolute must voor iedereen die werkzaam is in de financiële branche. (RB)

De oplossing is het probleem niet! Reflecties op ethiek, integriteit en compliance. Edgar Karssing. Uitgever C.A. Wielenga. ISBN 978 94 91252 01 3.

RICHARD BRANSON

De recensie in de gezaghebbende *Financial Times* over het nieuwste boek van de Virgin-baas was duidelijk: Branson laat hier zien hoe liefde voor de aarde heel goed samen kan gaan met liefde voor zichzelf. En inderdaad, Branson mag graag de namen noemen van hooggeplaatste personen – tot aan de Britse koningin toe – bij wie

hij over de vloer komt. En je kunt je afvragen of het nou werkelijk zo'n goed idee is – bezien vanuit het oogpunt van zuinig omgaan met het milieu – om er een luchtvaartmaatschappij op na te houden of nog meer: mensen uitstapjes in de ruimte te gaan bieden. Ondertussen houdt Branson er met Virgin een toch wel vernieuwende bedrijfsfilosofie op na. Dan gaat het hier even niet om zijn goede zakelijke instinct en enorme durf. Dit boek focust op de nieuwe, duurzame manier van ondernemen die volgens Branson absoluut noodzakelijk is wil de mensheid overleven. Branson promoot in dit verband Kapitalisme 24902 (het cijfer slaat op de omtrek van de aarde in mijlen). Branson: "Tot nu toe bestond kapitalisme vooral uit geld verdienen voor de directeuren en aandeelhouders van een bedrijf, en minder uit goed doen. We moeten hard werken om dat te veranderen." Branson

voegt er aan toe dat goed doen uiteindelijk ook goed is voor de zaken. "Doing good is good for business." Vervolgens komt hij met een enorme berg goede voorbeelden, zoveel dat het de lezer begin te duizelen. Maar wel inspirerend. En met de boodschap van het boek is natuurlijk niets mis. Zij sluit ook naadloos aan bij waar de Ambassadeurs van het New Financial Forum staan: een betere (financiële) wereld. (TB)

Screw Business as Usual. Richard Branson. Uitgever Virgin Books, 2011. ISBN 978 0 7535 397 8.

Echte literaire verrassingen zijn er niet meer, net zo min als echt vernieuwende boeken over ondernemerschap. Daar heb ik veel te veel boeken voor gelezen. Dacht ik. Tot ik op een zaterdagavond begon aan *Tussen de druiven* van Remke de Lange. En ik ben pas opgehouden met lezen toen ik het zondagochtend uit had. Voor mij was

het wel twintig jaar geleden dat ik een boek in één keer uit las. Een uniek boek (daadwerkelijk enig in zijn soort) over een ondernemende vrouw uit hartje Amsterdam, die met haar man en kind een jaar lang haar intrek neemt bij het familiebedrijf Gemtree in de beroemde wijnstreek McLaren Vale. Een jaar lang werkt ze tussen kangoeroes en koala-beertjes en maakt tijdens de oogst in het topjaar 2010 haar eigen wijn: Rem's Row, een prachtige shiraz van de druiven uit één rij in het veld. En dat is bijzonder. Het komt in Australië zelden voor dat een wijn wordt gemaakt van de druiven uit één wijngaard, laat staan van druiven uit één en dezelfde rij. Bovendien is het een diervriendelijke wijn. Druiven worden met machines geplukt. Dat gaat er niet heel fijnzinnig aan toe. En dus worden met de druiven ook insecten, muizen en wormen geplukt, vermalen en geperst. *Tussen de druiven* is spannend, educatief, ontroerend en leerzaam voor ondernemers en wijnliefhebbers. En wie ook nog het genoeg heeft om tijdens het lezen van deze wijnthriller te proeven van haar kwaliteitswijn is een ware geluksvogel. Wat mij betreft de wijnsensatie van het jaar. (WV)

Tussen de druiven. Remke de Lange. Uitgever Ambo, 2012. ISBN 978 90 263 2425 3